

Valtuustoaloite koskien Porthanin koulun kehittämistä

KV 09.12.2024 § 107

Valmistelija

Kaupunginlakimies Hannu Markkula

Valtuutettu Jan-Mikael Hakomäen 9.12.2024 jättämä seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

”Ehdotan, että Porthanin koulun kehittämiseen kulttuuritaloksi haetaan mahdollista ulkopuolista rahoitusta yhteisellä kehittämishankkeella Lapin AMK:n ja Lappian kanssa, jossa päävastuu hakijana toimisi Tornion kaupunki.

Noin kaksi vuotta sitten Lapin AMK teki yhteistyössä Tornion kaupungin kanssa valmistelun kulttuuritoiminnan kehittämisestä Torniossa. Valmistelun pohjatyönä tehtiin kattava tarvekartoitus Tornion kulttuuritoimijoille, jonka yksiselitteisenä kulttuuritoimijoiden palautteena oli tarve kehittää Porthan kulttuuritaloksi. Tarvekartoituksen pohjalta Tornion kaupunki ja Lapin AMK:n järjestivät 10.1.2023 kulttuuritilatyöpajan, johon osallistui yli kaksikymmentä Torniossa toimivaa taiteilijaa, kulttuuriyhdistystä ja muuta kulttuuritoimijaa laajasti eri kulttuurialoilta. Työpajan lopputuloksena syntyi kehittämishankkeen suunnitelma, jossa Porthanin koulusta kehitetään kaikkien toimijoiden yhteinen kulttuuritalo. Työpajassa yhteiseksi tavoitteeksi asetettiin, että kulttuuritalon kehittelyä varten perustetaan Tornion kaupungin, kulttuuriväen, Lapin AMK:n ja Lappian yhteinen kehittämishanke tämän suunnitelman pohjalta. Hanke kuitenkin torpattiin Tornion kaupungin puolelta. Porthanin kehittäminen jäi palamaan hiljennetyin lyhdyin Tornion kulttuuriväen jatkaessa Kulttuuritalo Porthanin toimintamallin kehittelyä talkootyönä. Porthanin koulun kehittämistä varten on tämän sinnikkään talkootyön pohjalta perustettu viime keväänä Tornion kaupungin puolesta työryhmä, jonka on tarkoitus kehittää Porthanin toimintaa edelleen yhdessä kulttuuritoimijoiden kanssa. Tosin työryhmää ei ole vielä kertaakaan kutsuttu koolle. Porthanin kehittämiselle onkin nyt mitä mainioin aika perustaa hanke, joka palvelee Tornion kaupungin perustamaa työryhmää ja kulttuuritoimijoita Porthanin kehittämisessä toimivaksi kulttuuritaloksi. Ilman erillisrahoitusta visio Kulttuuritalo Porthanista ei toteudu virkamiestyönä muun työn ohessa eikä kulttuuritoimijoiltakaan voi edellyttää loputonta talkootyötä asian hyväksi.

Porthanin kehittämishankkeeseen rahoitusta voidaan hakea eri EU:n, OKM:n tai muiden tahojen kautta. Pohjatyöt hanketta varten on jo tehty. Kehittämishankkeen valmisteluun pyydetään alustavasti Lappian ja Lapin AMK:n Tornion yksikön vankkaan hanketietotaitoa kunnollisen kehittämishankkeen tekemiseen. Tornion kaupungin työntekijöiden työtaakkaa hakemuksen valmisteluun ei tarvitse käyttää niin paljoa kuin meidän omiin hankkeisiin on käytetty, ja hyötyä tulee kuitenkin kaikille kehittämishankkeen osapuolille. Oppilaitosten kanssa tehtävä kehittämishanke palvelee Suensaarella sijaitsevien Lapin AMK:n ja Lappian kulttuurikampus-ajattelua, joka sitoo opiskelijoita Tornion kulttuurin koulutuksen sekä palvelee kuntalaisia tuomalla kulttuurikampuksen toiminnan rikastuttamaan Tornion kulttuurielämää. Hyvä esimerkki tästä oli Lapin AMK:n ja Lappian kanssa yhteistyönä kulttuurikampusella 8.11.2024 järjestetty Tornion valokauden avaus, joka sai suuren suosion kuntalaisten keskuudessa.”

Päätös Kirjattiin pöytäkirjaan valtuutettu Jan-Mikael Hakomäen jättämä aloite koskien Porthanin koulun kehittämistä

Toimenpiteisiin Sivistystoimenjohtaja Tarja Konola-Jokinen

ELLA 14.04.2026 § 50

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)
Tarja Konola-Jokinen

Tornion kaupunki on saanut aloitteen, joka koskee Porthanin koulun kehittämistä kulttuuritaloksi sekä yhteistyöhankkeen käynnistämistä.

Porthanin koulu on kulttuurihistoriallisesti merkittävä rakennus, jonka tulevaisuuden käyttöä on perusteltua tarkastella huolellisesti osana kaupungin kiinteistö- ja palveluverkkosuunnittelua. Rakennuksen arvo sekä sen sijainti tukevat lähtökohtaisesti kulttuuri- ja yhteisöllistä käyttöä koskevien vaihtoehtojen arviointia.

Aloitteessa esiin nostettu yhteistyö Lapin ammattikorkeakoulun ja Lappian kanssa sekä mahdollisen ulkopuolisen rahoituksen hyödyntäminen on kannatettava lähestymistapa. Kaupunki tunnistaa, että kehittämishankkeiden kautta voidaan tuoda lisäresursseja ja osaamista toiminnan suunnitteluun.

Samanaikaisesti on kuitenkin todettava, että Tornion kaupungilla on vuosille 2027–2029 asetettu merkittävät talouden sopeuttamistavoitteet. Tämä rajoittaa uusien investointien ja toimintojen käynnistämismahdollisuuksia sekä edellyttää tarkkaa kokonaisarviointia kaikista kiinteistöihin liittyvistä ratkaisuista. Mahdollisten hankkeiden tulee olla taloudellisesti kestäviä siten, etteivät ne aiheuta kaupungille pitkäaikaisia lisämenoja esimerkiksi tilojen ylläpidon, peruskorjausten tai toiminnan osalta.

Lisäksi todetaan, että Porthanin koulukiinteistö on Tornion kaupungin omistamaa omaisuutta, eikä sitä voida luovuttaa kolmansille osapuolille. Mahdollinen kehittäminen tulee siten perustua kaupungin omistajaohjaukseen ja selkeästi määriteltyihin yhteistyömalleihin.

Porthanin koulukiinteistön kehittämiseksi kulttuurikäyttöön on jo toteutettu useita toimenpiteitä vuosina 2023–2024. Tilojen käytettävyyttä on parannettu muun muassa rakentamalla siirrettävä esiintymislava, hankkimalla verhoratkaisuja sekä täydentämällä tapahtumatekniikkaa valokalustolla. Lisäksi tilojen kalustusta ja toiminnallisuutta on kehitetty hyödyntämällä kaupungin olemassa olevaa irtaimistoa ja varustelua. Toimenpiteet on toteutettu vaiheittain ja kustannustehokkaasti pääosin kulttuuripalveluiden olemassa olevista määrärahoista, ja niiden kokonaiskustannukset ovat olleet maltilliset (noin 1 900 €).

Kaupunki voi arvioida mahdollisuuksia edistää Porthanin kehittämistä vaiheittain yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Mahdollisen hankerahoituksen selvittäminen voi olla osa tätä kokonaisuutta, mutta

hankkeeseen osallistumisen edellytyksenä on, että se on kaupungin talouden ja kiinteistöstrategian näkökulmasta perusteltu eikä lisää kaupungin taloudellista riskiä.

Esittelijä Sivistystoimenjohtaja Konola-Jokinen Tarja

Päätösehdotus Elämänlaatulautakunta hyväksyy annetun vastauksen ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja valtuustolle käsiteltäväksi.

Päätös Hyväksyttiin.

_____

KH 04.05.2026 § 173
4219/00.01.07.00/2024

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää merkitä vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja lähettää sen edelleen kaupunginvaltuuston käsittelyyn sekä katsotaan asia loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyttiin.

_____